

जा.क्र.सह/शा.वि./शि.क./२०००
सहसंचालक, उच्च शिक्षण, पुणे विभाग
पुणे ४११००१ पाचि कार्यालय.
दिनांक - ११/४/२०००

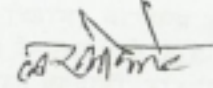
प्रति,
मा. प्राचार्य,
सर्व अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य,
शिक्षण व विधी महाविद्यालय,
पुणे विभाग.

क्रिय :- अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य व शिक्षण शास्त्र
महाविद्यालये.

शिक्षकैतर कर्मचारी कार्याचा आकृतीबंध.

सौखत शा. नि. क्र. रजि.सी - २२९९/ ९४७९५ / विधी - ४
दि. २६.८.९९ ची प्रत आपल्या माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी पाठवित
आहे. त्यानुसार योग्य ती कार्यवाही करावी.

कळावे,

सहसंचालक,
उच्च शिक्षण, पुणे विभाग
पुणे. ११/४/२०००

अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य व
शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये

शिक्षकेतर कर्मचारी कर्मचा आकृतीबंध

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. स्न.जी.सी.-२२२९/[७९५]/विशि-४
मंत्रालय, विल्लार भवन, मुंबई ४०००३२
दिनांक : २६ ऑगस्ट १९९९

- वाचा : १] शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. पुसेवि
क्रमांक स्न.जी.सी. १२८०/१५०१६३/३२ तेल
दि. २२ फेब्रुवारी, १९८०.
- २] शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्रमांक
स्न.जी.सी. १२८१/५४५/विशि-४ दि. २ डिसेंबर १९८५.
- ३] शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन
विभाग क्र. पुसेवि क्र. स्न.जी.सी. १२९६/६७५६३/[४०३७]
विशि-४ दि. ४ मार्च, १९९६.

प्रस्तावना : विद्यापीठ कायदा अस्तित्वात आल्यानंतर त्या कायदान्वये विद्यापीठांना
नवलेल्या अधिकाऱ्याप्रमाणे त्यांनी संलग्न महाविद्यालयांतील निरनिराळ्या संवर्गांतील शिक्षकेतर
कर्मचा-यांच्या सेवाशर्ती खोबळता त्या पदाची वैधानिक अर्हता, कर्तव्ये व कार्यभार बाबत
अधिनियम करणे आवश्यक होते. परंतु याबाबत कार्यवाही न झाल्याने व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या
संपन्नानी मागणी केल्याप्रमाणे आणि खोबळता, शासनाने महाविद्यालयांना वेतन अनुदान योजना
लागू केल्यानंतर सर्व विद्यापीठांशी संलग्न असलेल्या महाविद्यालयात शिक्षकेतर कर्मचा-यांचा समान
आकृतीबंध लागू करणे आवश्यक झाले.

शासन निर्णय : संदर्भाभिन्न शासन निर्णया अन्वये अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य आणि
शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांतील शिक्षकेतर कर्मचारी पदाचे मानक ठरवून देण्यात आले आहे. या
मानकाच्या आदेशाचे स्विकारण करून शासन आता खालील प्रमाणे समान कर्मचारी आकृतीबंध
लागू करण्याचे आदेश देत आहे.

१] अशासकीय कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालये -

- १] नरील महाविद्यालयात शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे खालीलप्रमाणे चार प्रवर्ग राहतील.
अ] प्रशासकीय कार्यालया [मुख्य]साठी लिपिक कर्म/प्रशासकीय पदे
ब] महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयासाठी लागणारे कर्मचारी
क] विज्ञान शाखा असलेल्या महाविद्यालयातील प्रयोग शाळेसाठी लागणारे
कर्मचारी
ड] वरील [ब] व [क] सोडून इतर सर्वसामान्य कामासाठी लागणारा कर्म
चार मधील कर्मचारी.

- २] महाविद्यालयातील विद्यार्थी संख्या, महाविद्यालयातील आर्थिक उलाढाली
इमारत, ग्रंथालय, प्रयोगशाळा यांचा सर्व विचार करून वरील कर्मचारींना क्रम
खालीलप्रमाणे राहतील.

पदाधी कर्तारी :-

- १] कनिष्ठ लिपिक / टॅक्सेक
- २] वरिष्ठ लिपिक / वरिष्ठ लेखा लिपिक
- ३] मुख्य लिपिक / उपलेखापाल
- ४] अधीक्षक / लेखापाल
- ५] कुलसचिव

वरील पदाचे कर्तारी प्रमाणे महाविद्यालयातील [वरिष्ठ व कनिष्ठ विभाग धरून] विद्यार्थ्यांच्या संख्येप्रमाणे प्रत्येक महाविद्यालयात अनुषंग असलेल्या कर्तारी कार्याची माहिती विवरणत्र "अ" मध्ये देण्यात येत आहे. महाविद्यालयातील प्रशासकीय कर्तारी लेखा धिक्कापिही कायकाज पदातील. याप्रमाणे अनुषंग असलेल्या कर्तारी कार्या विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांची मान्यता देणे आवश्यक राहतील. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे / विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना या निर्णयाप्रमाणे विद्यार्थी संख्येच्या निष्पत्तीवर प्रमाणे पदे मान्य ठरण्याचे अधिकार प्रदान करण्यात येत आहेत.

३] वरील निष्ठाप्रमाणे लिपिक कर्तारी / प्रशासकीय पदे धरून जालीलप्रमाणे लघुलेखापालातील पदे अनुषंग राहतील.

१	५०० ते १५०० पर्यंत विद्यार्थी संख्या असलेले महाविद्यालय	पूर्वीचे टॅक्सेक पदाचे छांतर लघुलेखा पदामध्ये रुजू त्यास शासकीय दराने वेतन भत्ते देय राहतील.
२	१५०१ ते ३००० पर्यंत विद्यार्थी संख्या असलेले महाविद्यालय	कनिष्ठ लघुलेखा पद अनुषंग
३	३००० च्या वर विद्यार्थी संख्या असलेले महाविद्यालय	वरिष्ठ लघुलेखा पद अनुषंग

२] महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयासाठी आवश्यक कर्तारी -

प्रत्येक संलग्न महाविद्यालयात विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेल्या वेतनश्रेणीत व त्यांनी विहीत केलेल्या शैक्षणिक पात्रतेसह ग्रंथालय पद अनुषंग राहतील. [वरिष्ठ व कनिष्ठ स्तरावर तसेच ग्रंथालयासाठी आवश्यक तांत्रिक व लिपिक कर्तारी पदेही जालीलप्रमाणे अनुषंग राहतील.

- १] सहाय्यक ग्रंथालय - महाविद्यालयात विद्यार्थी संख्या २००० पेक्षा जास्त असले तर विहीत शैक्षणिक अर्हता धारण करणारे सहाय्यक ग्रंथालयाचे एक पद.
- २] पुरक ग्रंथालय पदे - १००० विद्यार्थी संख्या असलेल्या महाविद्यालयासाठी २५० विद्यार्थ्यांप्रमाणे १ प्रमाणे ग्रंथालय परिचर पदे अनुषंग राहतील. १००० च्या वर विद्यार्थी संख्या असलेल्या महाविद्यालयातील ग्रंथालयासाठी आवश्यकता असले तर ग्रंथालय परिचर पदी एक पद कनिष्ठ लिपिक संघातील असेल.
- ३] विज्ञान शाखा असलेल्या महाविद्यालयातील प्रयोग शाखेसाठी कर्तारी -

विज्ञान धिक्काच्या प्रयोगशाळांसाठी प्रयोगशाळा सहाय्यक व प्रयोगशाळा परिचर पदी विवरणत्र "ब" मध्ये दिल्याप्रमाणे अनुदानास पात्र धरण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी यापुढे अनुदान निर्धारण करताना हे निष्ठा अंमलात आणावे.

१) इतर तर्क्यमान्य कायदांनी वतुधेणी पदे -

अ) महाविद्यालयाच्या प्राचार्य, शिक्षक तसेच प्रशासकीय कार्यालयातील व विद्यार्थ्यांच्या वरिष्ठतर ऑफीसरीतील वतुधेणी संवर्गातील पदांची आवश्यकता आहे. त्यासाठी २५० विद्यार्थ्यांमध्ये एक वतुधेणी पद अनुज्ञेय राहिल. या वतुधेणी संवर्गात शिमाई, पहारेकरी, उपवाहक, माजी, स्वच्छ इत्यादींचा समावेश असेल व महाविद्यालयाने त्यांच्या तयारीप्रमाणे व आवश्यकतेनुसार नियुक्ती करावी.

ब) वरील २) ३) व ४) मध्ये दिलेल्या निरनिराळ्या विभागांसाठीचा कर्मचारी विभागात येत ५०० पेक्षा कमी विद्यार्थी संख्या असलेल्या महाविद्यालयात खालीलप्रमाणे र्क ४ ची पदे अनुज्ञेय राहतील.

- १) कलाशाखा किंवा वाणिज्य शाखा किंवा ज्ञान व वाणिज्य शाखा असलेल्या महाविद्यालयात ५०० पेक्षा कमी विद्यार्थी संख्या असले तर वरील २) ३) व ४) मध्ये दिलेल्या निरनिराळ्या विभागाकरीता अनुज्ञेय असलेल्या पदासह फक्त वतुधेणीची ५ पदे अनुज्ञेय राहतील.
- २) विज्ञान शाखा सह असलेल्या महाविद्यालयात ५०० पेक्षा कमी विद्यार्थी संख्या असले तर (परिच्छेद एक मधील) ब) क) व ड) मध्ये दिलेल्या निरनिराळ्या विभागाकरीता अनुज्ञेय असलेल्या पदासह फक्त वतुधेणीची ७ पदे अनुज्ञेय राहतील.

५) अशासकीय शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचारी आकृतिबंध -

ज्ञान, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचारी आकृतिबंध शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयात लागू नाही. त्यासाठी अशासकीय शिक्षण महाविद्यालयांना खालीलप्रमाणे समान आकृतिबंध लागू करण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

विद्यार्थी संख्या	कर्मचारी कर्मचारी	पदांची संख्या
२५० पर्यंत पदसंख्या असलेली महाविद्यालये	१) मुख्य लिपिक/लेखापाल २) वरिष्ठ लिपिक/लेखा लिपिक ३) कनिष्ठ लिपिक/टंकलेखक ४) वतुधेणी १) ग्रंथालय [विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेली वैधानिक अर्हता व वेतनयेणी लागू राहिल.] २) ग्रंथालय वतुधेणी कर्मचारी	१ १ १ ५ १ १

वरील कर्मचा-यां व्यतिरिक्त ज्या महाविद्यालयांमध्ये प्रयोगशाळा असले तेथे एक प्रयोगशाळा सहाय्यक - नि - दुरुव्याव्य यंत्र चाकर ही पदे अनुज्ञेय राहतील. यात्र त्यासाठी शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण यांच्या पूर्व संमतीची आवश्यकता राहिल.

६) वरील पदांना शासनाने वेबोवेळी मान्य केलेल्या वेतनयेणी देय ठरतील.

७) शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण हे समान कर्मचारी आकृतिबंधाची अंमलबजावणी करतील व विद्यापीठ / महाविद्यालये / व्यवस्थापने यांना जर काही स्पष्टीकरणे पाहिजे असतील तर प्रस्तुत करतात. सदरहू बाबतीत शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण आयोगाच्या मार्फत तब्यथा शासनाकडून आदेश प्राप्त वसूळ येतील.

८] याचायतया खर्च [१] " २२०२ सर्वसाधारण शिक्षण -०३ विद्यापीठीय व उच्च शिक्षण १०४ अशास्त्रीय महाविद्यालयाना व संस्थांना तहाय्य [ख] [२] अशास्त्रीय महाविद्यालयाना तहाय्य [ख] विनंतरजारी वाढाय्य , विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाना अनुदाने व [३] ख [घर] विनंतरजारी शिक्षण शास्त्र महाविद्यालयाना अनुदान [४] सर्वसाधारण परिक्षा अनुदान या शोभाजिती दाखोण्यात यावा.

९] हा शासन निर्णय संदर्भात शासन निर्णयात वित्त विभागाने पाडोल्या सद्यस्थाने व खालील अनौपचारिक संदर्भाने निर्णयात करण्यात येत आहे.

१] ४३१ / इस्वत्सी-५ दि. ८ फेब्रुवारी, १९८०

२] ११०० / इस्वत्सी-५ / ८२ दि. २२ जून १९८२

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व मागने

सही/-

[अ.मा.भट्टजवार]

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

राज्यपाल- कुलपती यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई

शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

संचालक, व्यावसायिक शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, मुंबई/नागपूर/पुणे/औरंगाबाद/कोल्हापूर/जळगाव/अमरावती/नांदेड.

विभागीय उपसंचालक, शिक्षण वृहन्मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/अमरावती/नांदेड/कोल्हापूर महानगरपालिका [लेखा व अनुषंगिता] महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर.

ચિત્ર ૧ "અ"

જ્ઞાતા, વિજ્ઞાતા અને વાણિજ્ય (વરિષ્ઠ અને કનિક્કટ) મહાવિદ્યાલયાંતરીકે
રાજકોટીય કાર્યાલયોમાંથી નિર્ધારિત ર્થ / પ્રસારકોત્રીય પદો વાલિ પ્રમાણ ધ્યાતીલપ્રમાણે રાહીત.

૫ :- મહાવિદ્યાલયાંતરીકે મુદ્યાત્રય અને પ્રયોગશાલેમાંથી જો ધતુધીની કર્મચારી લાગેલ ત્યા
પર્યાંત પ્રસારકોત્રીય પદોત્રયે લમાયેલ નાહી.

વરિષ્ઠ અને કનિક્કટ મહાવિદ્યાલયાંતરીકે વિભાગ ધત્ર

૫૦૦ વિદ્યાર્થી સંખ્યા ંત્રેલેલે મહાવિદ્યાલયે

- ૧ મુદ્યા ત્રિપિક
- ૧ વરિષ્ઠ ત્રિપિક
- ૧ કનિક્કટ ત્રિપિક / ટંલેલક
- ૩ ત્રાત

૫૦૧ તે ૧૦૦૦ વિદ્યાર્થી સંખ્યા ંત્રેલેલી મહાવિદ્યાલયે

- ૧ અધિક
- ૧ મુદ્યા ત્રિપિક
- ૧ વરિષ્ઠ ત્રિપિક
- ૨ કનિક્કટ ત્રિપિક / ટંલેલક
- ૫ ધાત

૧૦૦૧ તે ૧૫૦૦ વિદ્યાર્થી સંખ્યા ંત્રેલેલી મહાવિદ્યાલયે

- ૧ અધિક
- ૧ મુદ્યા ત્રિપિક
- ૨ વરિષ્ઠ ત્રિપિક
- ૩ કનિક્કટ ત્રિપિક / ટંલેલક
- ૭ ત્રાત

૧૫૦૧ તે ૨૦૦૦ વિદ્યાર્થી સંખ્યા ંત્રેલેલી મહાવિદ્યાલયે

- ૧ અધિક
- ૧ મુદ્યા ત્રિપિક
- ૨ વરિષ્ઠ ત્રિપિક
- ૪ કનિક્કટ ત્રિપિક / ટંલેલક
- ૮ ંત્રાત

૨૦૦૧ તે ૨૫૦૦ વિદ્યાર્થી સંખ્યા ંત્રેલેલી મહાવિદ્યાલયે

- ૧ લુત્રાધિય / પ્રધાન (કનિક્કટ કેળી)
- ૧ અધિક
- ૧ મુદ્યા ત્રિપિક
- ૧ વરિષ્ઠ ત્રિપિક
- ૫ કનિક્કટ ત્રિપિક / ટંલેલક
- ૧ નક

४] २५०१ ते ३००० विद्यार्थी संख्या असलेली महाविद्यालये

१ कुलसचिव / प्रबंधक [कनिष्ठ श्रेणी]

२ अधीक्षक

३ मुख्य लिपिक

४ वरिष्ठ लिपिक

५ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक

११ अकरा

५] ३००१ ते ४००० विद्यार्थी संख्या असलेली महाविद्यालये

१ कुलसचिव / प्रबंधक [कनिष्ठ श्रेणी]

२ अधीक्षक

३ मुख्य लिपिक

४ वरिष्ठ लिपिक

५ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक

१३ तेरा

६] ४००० संख्या पेशा विद्यार्थी असलेली महाविद्यालये

१ कुलसचिव / प्रबंधक [वरिष्ठ श्रेणी]

२ अधीक्षक

३ मुख्य लिपिक

४ वरिष्ठ लिपिक

५ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक

अधिक पुढील प्रत्येक २०० विद्यार्थ्यांसाठी १ कनिष्ठ लिपिक व ३ कनिष्ठ लिपिकांच्या वरील १ वर वरिष्ठ लिपिकाचे पदश्रेणीत अनुक्रमे.

विबरणमत्र " ब "

० विद्यार्थी संख्या	प्रयोगशाळा सहाय्यक	प्रयोगशाळा परिवार
१	२	३
पहिल्या १५० विद्यार्थी संख्येपर्यंत	१	४
१५० ते १९०	१	४
१९१ ते २३०	१	५
२३१ ते २७०	२	६
२७१ ते ३००	२	७
३०१ ते ३४०	२	८
३४१ ते ३८०	२	९
३८१ ते ४२०	३	१०
४२१ ते ४५०	३	११
४५१ ते ४९०	३	१२
४९१ ते ५२०	३	१३
५२१ ते ५६०	४	१४
५६१ ते ६००	४	१५
६०१ ते ६४०	४	१६
६४१ ते ६८०	४	१७
६८१ ते ७२०	५	१८
७२१ ते ७५०	५	१९
७५१ ते ७९०	५	२०
७९१ ते ८३०	५	२१
८३१ ते ८७०	६	२२
८७१ ते ९००	६	२३
९०१ ते ९४०	६	२४
९४१ ते ९८०	६	२५
९८१ ते १०२०	७	२६
१०२१ ते १०५०	७	२७
१०५१ ते १०९०	७	२८
१०९१ ते ११३०	७	२९
११३१ ते ११७०	८	३०
११७१ ते १२००	८	३१
१२०१ ते १२४०	८	३२
१२४१ ते १२८०	८	३३
१२८१ ते १३२०	९	३४
१३२१ ते १३५०	९	३५
१३५१ ते १३९०	९	३६
१३९१ ते १४३०	९	३७
१४३१ ते १४७०	१०	३८
१४७१ ते १५००	१०	३९